

“Üç Deniz Havzası Ülkeleri Ortak Yönetim Kültürü Sempozyumu” Üzerine

Kamu Araştırmaları Vakfı Başkanı Ali Hikmet TUNCER

Röportaj: Kasım TURGUT

Kasım TURGUT: Yaklaşık iki yıldır Kamu Araştırmaları Vakfının başkanlığını yapıyorsunuz zannediyorum. Kamu Araştırmaları Vakfından biraz bahseder misiniz?

Ali Hikmet TUNCER: Kamu Araştırmaları Vakfı 1990’lı yıllarda kuruldu, Bu vakfı altı arkadaş kurduk. Ben ilk önce Kurucular Kurulunda yoktum, sonradan dahil oldum. Şimdi, hem Kurucular Kurulu Üyesiyim hem de Yönetim Kurulu Başkanıyım.

Kamu Araştırmaları Vakfı, isminden de anlaşıldığı üzere bir kamuyla ilgili araştırmalar yapmaktadır. Bir de

bir hayır vakfıdır her şeyden evvel. Hatta her sene belli bir miktar öğrenciye burs veriz, hayır kısmımızı evvela bahsedelim. Hayır alıyoruz, hayır da yapıyoruz. Ama Vakfın asıl fonksiyonu kamu bürokrasisi, halk, halkla devlet arasındaki ilişkilerle alakalı araştırmalar yapmak, kültürel faaliyetler yapmak, eğitim faaliyetleri yapmak.

Gerek Dünya Bankası projelerinin gerekse de Türkiye’deki fonların projelendirilmesi, yönetilmesi, uygulaması ve sonuçlarının değerlendirilmesiyle ilgili biz ilk defa eğitim programları yaptık. Bu kapsamdaki

13-16-Ekim 2011 tarihleri arasında İstanbul’da Üç Deniz Havzası Ülkeleri Ortak Yönetim Kültürü & Yeniden Yapılanma Sorunları Sempozyumu icra edilmiştir. Sempozyumun Amaçları;

“Akdeniz, Karadeniz ve Hazar Denizi havzası ülkelerinin devlet sistemlerinin ve yönetim kültürlerinin oluşumunu; idari yapılarının, son yüzyıldaki tarihsel süreç içindeki değişim ve dönüşümlerini ortaya koymak, bu yapıların birbirleri üzerinde olan etkilerini anlamak ve değişim sürecinde meydana gelen sorunları görmek.

Bu ülkelerdeki değişim ve dönüşüm sürecinde ortaya çıkan sorunları ortaya koymak ve ülkelerin kendilerinin nasıl çözdüğünü anlamak.

Bölge ülkelerinin idari yapılarının dönüşümleri ve buralardan kaynaklanan sorunların ortak taraflarını araştırmak ve sorunlara ortak çözümler geliştirmeyi tartışmak” şeklinde belirlenmiştir.

eğitimler genelde akademisyenler tarafından verildi. Bir kere, biz Vakıf olarak bu tür eğitimler yapıyoruz. Şimdiye kadar, aşağı yukarı 40 küsur ilde Yönetici Vizyon eğitimleri yaptık. Bu eğitimlerden maksadımız: 1-Toplantı yönetimi, 2-Halkla ilişkiler, 3-Liderlik, 4-Kamu harcamalarının denetimi, 5-İhale usulleri. Bunları anlattık. 40 ilimizin liderlerini, yani yöneticilerini, belediye başkanı, il genel meclisi üyesi, kaymakam, vali yardımcısı, bazen valilerimiz de katıldı. Bu tür eğitimler yaptık.

Şimdiye kadar, aşağı yukarı son yaptığımızla beraber dört tane uluslararası sempozyum yaptık. bunlardan iki tanesi sağlıkla ilgili sempozyum, diğer ikisi biri Anayasa Sempozyumu bir diğeri de, son yaptığımız "Üç Deniz Havzasındaki Ülkelerin Ortak Tarih, Ortak Kültür ve Siyasi Geleceği" ile ilgili sempozyum.

Kasım TURGUT: Kamu Araştırmaları Vakfının düzenlediği uluslararası sempozyumları biliyoruz. Üç Deniz Havzası Ortak Yönetim Kültürü Sempozyumu geçen hafta yapıldı. Bu kapsamda öncelikle neden üç deniz havzası?

Ali Hikmet TUNCER: Bu proje gerek Arap Baharı gerek Balkanlar'daki hareketlilik gerekse Orta Asya ülkelerindeki, Türkî cumhuriyetlerdeki hareketliliğin bir birleşimi. Zaten üç

denizden maksat, Hazar, Karadeniz ve Akdeniz. Biz bu projeyi dört sene evvel hazırladık ve bugünü gördüğümüzü söyleyebilirim.

Yani bugün Ortadoğu'da meydana gelen hareketliliği biz o günden gördük, "Bir hareketlilik olacak" dedik. Tabii, bundan maksat bu konuyu bilim adamlarımız gördüler, projeyi hazırlayanlar gördüler, dediler ki: "Yakında Ortadoğu'da, Kuzey Afrika'da, Balkanlar'da hareketlilik olacak. Bu hareketlilik, göreceksiniz Türkiye cumhuriyetlerde devam edecek. Çünkü bu ülkelerin bir kısmında henüz demokrasi yok. Oralarda da benzeri hareketler Arap Baharı gibi olacaktır.

Biz bunları gördük ve bunu bir proje halinde hazırladık. Fakat çok ciddi ve büyük bir projeydi. Biz umduk ki, buna büyük destek olur ama sadece Dışişleri Bakanlığı bize çok az bir katkıda bulundu. Dış Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı bize gerçekten çok kısa zaman önce kurulduğu halde ve çok dar imkânları olduğu halde katkıda bulundu.

O kurumun başındaki meslektaşımızın değerli katkılarına ben sizin nezdinizde ayrıca teşekkür ediyorum. Çünkü kendisi hakikaten kendi kurumunun faaliyet alanında gördü ve bize katkıda bulundu. TİKA'dan bize çok az bir katkı oldu. Katılım

daha önemli bizim için. Ama İstanbul Büyükşehir Belediyesi bize inanılmaz yardımda bulundu ve bunu sempozyumu İstanbul'da yaptık.

Sonuç bildirileri yayımlandığında görülecek ki, bize uymayan görüşler olsa bile, gerek Balkanlar'da gerek Kuzey Afrika'da gerek Ortadoğu'daki bilim adamlarının güncel değişiklikler veya tarihteki ortak değerlerimizle ilgili çok orijinal fikirler dercettiler.

Kasım TURGUT: Ortadoğu ülkelerinde ve Kuzey Afrika ülkelerinde bir dönüşüm var, aynı şekilde Orta Asya cumhuriyetlerinde de bekleniyor dediniz. Buradaki amaç, gerçekten bir ortak yönetim kültürü ekseninde sorunları tartışmak mı, yoksa bir model sunmak mı bu ülkelere?

Ali Hikmet TUNCER: Amacımız dönüşüm yaşayan ülkelere model sunmak değil. Eğer bu değişim aşamasına gelmiş ülkelerde, o ülkelerdeki bilim adamları bir fikir üretmiyorsa, kurulacak yeni rejim eskisinden farklı olmaz. Bir diktatörlük gider, öteki devam eder. Ama mesela bunu emperyalist amaçlarla yapan ülkeler böyle olmasını ister.

Biz öyle düşünmedik. Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihten gelen bir görevi nedir? Bunlarla bir ortak kültürümüz var bizim, ortak tarihimiz var. O tarihte biz bu ülkelerin birçoğuna her şeyi gönüllülük esasına göre verdik. Bu Kuzey Afrika'da ve Balkanlar'da çok çarpıcı olarak halen yaşanmaktadır.

Kasım TURGUT: Katılımcılardan nasıl bir sinerji aldınız? Ne bekliyorlar Türkiye'den? Böyle bir beklenti var mı? Türkiye'deki kamu yöneticileri olarak bizlerin de onlardan alacağımız şeyler var mı? Nasıl bir iletişim oluştu?

Ali Hikmet TUNCER: O konuda şöyle diyebiliriz: Çok çarpıcı bir şey edinmiş değiliz, çünkü bu insanlar, bu bizim sempozyumumuza getir-

diğimiz bilim adamları zaten uluslararası nitelikte bu tür faaliyetleri devam ettiren insanlar. Bir kısmı Amerika’da, bir kısmı İngiltere’de ikamet ediyor ve bu yeni gelişmeler, demokratikleşmeyle ilgili faaliyetlerini birçoğu kendi ülkesinde yapamadığı için dış ülkelerde yapmaktadırlar.

Biz bunu ağırlıkla bu duygularla dolu insanların her coğrafyadan,

ama dediğimiz havzada bir araya gelmesini istedik ve onları entegre ettik, görüşlerini de hamule ettik. Ama hiçbir zaman onlardan çok büyük beklentimiz yoktu. Çünkü iletişim çağında onların ne düşündüklerini bilimsel anlamda çoğumuz, çoğu bilim adamımız biliyor zaten. Biz onları koordine ederken buradaki bilim adamları kanalıyla koordine ettik. Burada maksat, hep bir arada bir şeyleri paylaşmak.

Yoksa kimseyi ne bizim gibi düşünmeye mecbur etmek veya onların düşüncelerinden çok fazla feyz almak gibi bir radikal bir önyargımız yoktu ve onu da bilimsel tarafsızlık içinde kitabımıza aynen dedikleri gibi yazacağız. Çünkü onların bir kısmının görüşleri, bildirileri yayımlandığında göreceksiniz, bize de uyumacaktır. Yani bir kısmının hayali farklı.

Kamu Araştırmaları Vakfı Kurucular Kurulu Başkanı Malatya Valisi Ulvi SARAN’ın Kamuoyuna Yaptığı Açıklama:

“Düzenlemiş olduğumuz Uluslar arası Sempozyum bugün bu coğrafyadaki ülkelerde yaşanan hareketlilik ve değişimi anlamamız açısından büyük önem taşıyor. Tarih birikimi açısından bakıldığında bu bölgedeki ülkeler ortak yönetim kültürüne sahipti.

Son yüz yıllık gelişmeler sonucu sınırlarda ve ülkelerin yapılanmalarında gerçekleşen hızlı değişimin bilimsel açısından incelenmesi ilk kez oldu. Türkiye ilk kez böyle bir toplantıya ev sahipliği yaptı. Sempozyuma davet edilen bölge ülkelerinin akademisyenleri ve bilim adamları kendi ülkelerinin yönetim ve idari sistemlerindeki süreci ve buna etki yapan faktörleri tebliğ şeklinde sundular. Ayrıca her üç havzada yer alan ülkeler bölgesel olarak panellerde tartışılıp masaya yatırıldı.

Ortadoğu ve Kuzey Afrika’da bugün “Arap Baharı” olarak adlandırılan süreci; Balkanlardaki Farklılıkları ve Uyum Sorunlarını; Orta Asya ve Kafkaslardaki bölgesel dinamikler ve Sovyet sonrası gelişmeleri üç ayrı panelde bölge uzmanlarıyla ele alındı.

Yaşadığımız ülkede ve çevremizde gelişen olaylar bizim için de büyük önem arz ediyor. Bu Sempozyum sonucu ortaya çıkacak veriler hem ülkemizin hem de bölge ülkelerinin yönetimlerinin elinde önemli bir bilimsel kaynak olacak. Sempozyumun ayrıca Üç Deniz Havzası (Akdeniz, Karadeniz, Hazar) coğrafyasında Türkiye’nin önemini bir kez daha vurguladığına ve ülkemizin bölgede küresel en önemli aktör olmasına destek sağladığına inanıyoruz.

Ayrıca Sempozyum Sonunda katılımcılarla ortak alınan bir kararı da kamuoyuna duyurmak istiyorum. Sempozyum Sonuç Bildirgesinde “ÜÇ DENİZ HAVZASI ÜLKELERİ AKADEMİK İŞBİRLİĞİ PLATFORMU” adında tamamen sivil bir inisiyatif olan birliktelik oluşturuldu. Bu platforma üye olan katılımcılar ülkelerine döndüklerinde platformun genişlemesini sağlayacaklar.

Bölgelerde yaşanan hareketlilik ve gelişmeleri platform sayesinde Üç Deniz’le paylaşacaklar. Bu sonuçları Türkiye’de kurulacak olan sekretarya sayesinde tüm dünya ile paylaşacağız. Üç Havzada Kuruluşturulan bu platformun tüm coğrafyayı kapsamına gayret edeceğiz. Biz Sivil Toplum Örgütü olarak bu birlikteliğin çok güzel sonuçları olacağına inanıyoruz.